

ΚΟΣΜΙΚΗ «ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΑ»

Α Α

Η κοσμική «ψυχοθεραπεία» είναι συμβατή με τις αρχές και την ανθρωπολογία της Όρθοδοξίας;

Συνέντευξη με τον καθηγητή Πανεπιστημίου κ. Jean Claude Larchet(), ο οποίος έχει ντοκτορά στις ανθρωπιστικές επιστήμες και σπουδές στην ψυχοπαθολογία, στην φιλοσοφία και στους Αγίους Πατέρες της Ανατολής, καθώς επίσης και κλινική εμπειρία σε ψυχιατρικές κλινικές.*

Τό απομαγνητοφωνημένο απόσπασμα είναι από την έκπομπή Ράδιο-Παράγκα του ραδιοφωνικού σταθμού της Εκκλησίας της Ελλάδος, πού μεταδόθηκε την Κυριακή 06-02-2000, μέ θέμα: «Είναι ή Ψυχανάλυση και ή Ψυχοθεραπεία έπιστήμη;». Τήν έκπομπή παρουσίαζε ό πρωτοπρεσβύτερος π. Κωνσταντίνος Στρατηγόπουλος.

π.Κ.Σ.: Σας εύχαριστοῦμε πού είστε απόψε μαζί μας. Τό αντικείμενο του προγράμματός μας είναι ή ψυχοθεραπεία των Πατέρων της Ανατολής και ή κοσμική «ψυχοθεραπεία». Καθώς είστε εξειδικευμένος σ' αυτό τό θέμα, θά θέλαμε νά σας θέσουμε όρισμένες ερωτήσεις. Κατά την άποψη σας, ή κοσμική «ψυχοθεραπεία» είναι συμβατή μέ τίς αρχές και την ανθρωπολογία της Ορθοδοξίας;

Mr. Jean Claude Larchet: Νομίζω ότι πρέπει νά κάνουμε ένα διαχωρισμό. Υπάρχουν πολλές «ψυχοθεραπείες» κοσμικές, αλλά υπάρχουν κάποιες, θά έλεγα, πού κυριαρχούν και ειδικά ή ψυχανάλυση και μέσα στό ψυχαναλυτικό ρεύμα υπάρχει ή ψυχανάλυση του Φρόντ και ή ψυχανάλυση του Γιούνγκ. Όσον αφορά στην ψυχανάλυση του Φρόντ, υπάρχει, θά έλεγα, ένα αρκετά σπουδαίο πρόβλημα άσυμφωνίας μέ τή χριστιανική ανθρωπολογία. Πρωτ' άπ' όλα, γιατί ό Φρόντ έχει προϋποθέσεις τέτοιες, πού σημαίνει πώς έχει ένα όραμα του ανθρώπου πού αρνείται τόν Θεό, τή σχέση μέ τόν Θεό και από την άλλη μεριά έχει ένα όραμα έντελώς ύλιστικό για τόν άνθρωπο και επιπλέον φυσικά, έχει ένα όραμα της διαμόρφωσης της ιδιοσυγκρασίας του ανθρώπου, πού είναι σχεδόν αντίθετο μέ τή χριστιανική αντίληψη.

Δίνω κάποιες εξηγήσεις: παραδείγματος χάριν, για τόν Φρόντ υπάρχουν στην αρχή όλων δύο μεγάλες κατηγορίες, δύο ροπές, πού είναι οί σεξουαλικές και έπιθετικές τάσεις. Ο Φρόντ σκέπτεται πώς όλη ή ψυχική ζωή του ανθρώπου

έξηγεῖται ἀπ' αὐτές στίς ὁποῖες συμπεριλαμβάνονται καί οἱ πιό ἰδανικές τάσεις. Παραδείγματος χάριν, ἀκόμη καί οἱ ροπές πού ὁ ἄνθρωπος ἐκδηλώνει μέσα στήν ἐκκλησιαστική του ζωή, μέσα στή φιλοσοφική σκέψη, μέσα στήν καλλιτεχνική δημιουργία· ὅλες οἱ πιό πάνω τάσεις εἶναι γι' αὐτόν μιά μορφή συγκεκριμένης χρησιμοποίησης, συγκεκριμένου προσανατολισμοῦ τῆς σεξουαλικῆς ἐνέργειας καί ξέρουμε προφανῶς πῶς μέσα στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἀντίθετα, ἡ σεξουαλικότητα ἀντιστοιχεῖ σέ μιά ἐνέργεια πού συνιστᾷ μιά παρέκκλιση τῆς ἐνέργειας, ἡ ὁποία κατευθύνεται ἀρχικά πρὸς τόν Θεό· δηλαδή, ὁ ἄνθρωπος δημιουργήθηκε ἀπό τόν Θεό, προσανατολίζοντας ὅλες τίς λειτουργίες του σ' Αὐτόν! Ἀπό τή στιγμή πού ὁ ἄνθρωπος ἀπομακρύνθηκε ἀπό τόν Θεό καί ἀμάρτησε, ἀπό τή στιγμή αὐτή, ἡ ἐνέργειά του παρέκκλινε μέ διάφορους τρόπους, ιδιαίτερα στή σεξουαλικότητα, ἀλλά ἐπίσης καί σέ μιά ἄσχημη ἐπιθετικότητα.

Θά ἤθελα ἐπίσης νά πῶ μιά λέξη πάνω στήν ἐπιθετικότητα. Γιά τόν Φρόντ, ὑπάρχει μιά πρωτογενής ἐπιθετικότητα μέσα στόν ἄνθρωπο, πού στρέφεται ἐναντίον ὅλων τῶν ἄλλων· ἀλλά γιά τόν Χριστιανισμό, ὁ κανονικός προσανατολισμός τῆς ἐπιθετικότητας εἶναι τό νά ἀγωνιστεῖ ἐναντίον τοῦ κακοῦ, νά ἀγωνιστεῖ ἐναντίον τῆς ἀμαρτίας· καί ὅταν γυρίζει ἐναντίον τῶν ἄλλων, αὐτή ἡ ἐπιθετικότητα ἀντιστοιχεῖ σέ ἓνα εἶδος διαστροφῆς, ἐνός ἄσχημου προσανατολισμοῦ. Φυσικά, ἔχουμε ἐδῶ, ἤδη, ἓνα ὄραμα ἐντελῶς ἀντίθετο.

Ἀπό ἄλλη πλευρά, ὑπάρχει μιά ἄλλη ἀρχή μέσα στήν ἀντίληψη τοῦ Φρόντ, πού εἶναι τελείως ἀσυμβίβαστη μέ τόν Χριστιανισμό! Εἶναι τό ὅτι ἡ χριστιανική ἀνθρωπολογία ἐπιμένει πολύ πάνω στήν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου, πάνω στό γεγονός ὅτι ὁ ἄνθρωπος διαθέτει μιά ἰκανότητα αὐτοπροσδιορισμοῦ, πού πρέπει νά τή χρησιμοποιήσει σέ συνεργασία μέ τή Χάρη τοῦ Θεοῦ γιά νά ἀναπτυχθεῖ. Ἀντίθετα, ὁ Φρόντ σκέπτεται πῶς ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἤδη προσδιορισμένος στήν ψυχική του δομή, στήν ψυχολογική του ζωή, ἀπό τούς πρώτους χρόνους τῆς ζωῆς του καί ἔτσι ὑφίσταται τάσεις, πού ἔχουν ἐνσταλαχθεῖ μέσα στό ὑποσυνείδητό του καί εἶναι τρόπον τινά φυλακισμένος· δέν μπορεῖ ἀπό ἄμῃ νά ἀπελευθερωθεῖ.

Θά ήθελα νά σᾶς πῶ μιά λέξη στά γρήγορα, ἐπίσης, γιά ἄλλες μορφές «ψυχοθεραπείας». Μιλήσαμε μόλις τώρα γιά τήν «ψυχοθεραπεία» τοῦ Γιούνγκ, πού εἶναι μιά ἄλλη μορφή, πολύ ἀνεπτυγμένη. Ὁ Γιούνγκ προφανῶς ἔχει ὄραμα, λίγο διαφορετικό, λίγο περισσότερο πνευματικό, ἀλλά πρόκειται γιά μιά πνευματικότητα πού δέν εἶναι χριστιανική. Ὑπάρχει, παραδείγματος χάριν, μεγάλο ἐνδιαφέρον ἀνάμεσα σέ διάφορα κινήματα μυστικιστικά, ἢ ἐσωτεριστικά γιά τήν ψυχολογία τοῦ Γιούνγκ· καί πολύ συχνά, ἂν θέλετε δηλαδή, βρίσκουμε αὐτό τό εἶδος τῆς «ψυχοθεραπείας» συνδεδεμένο μέ παραθρησκείες ἢ μέ πιστεύω πού εἶναι ξένα πρὸς τόν Χριστιανισμό! Καί παρατηροῦμε τώρα στή Δύση, μιά ἀνάπτυξη ψυχοθεραπειῶν πού εἶναι πολύ συνδεδεμένες μέ κινήματα παραθρησκευτικά καί συχνά πρόκειται γιά ἓνα μέσο πού χρησιμοποιοῦν ὀρισμένοι παραθρησκευτικοί, γιά νά προσελκύσουν κάποιους ἀνθρώπους κοντά τους!

Λοιπόν, τά προβλήματα πού τίθενται, κατά τή γνώμη μου, εἶναι ὅτι δέν ὑπάρχει ψυχοθεραπεία πού εἶναι πραγματικά αὐτόνομη ἀπό ἀνθρωπολογικές παρεμβάσεις. Θέλω νά πῶ πῶς πίσω ἀπό κάθε μορφή ψυχοθεραπείας ὑπάρχει μιά ὑπονοούμενη ἀνθρωπολογία, δηλαδή ὀρισμένη ἀντίληψη γιά τόν ἀνθρώπο· καί συχνά αὐτές οἱ «ψυχοθεραπείες» εἶναι δομημένες ἔξω ἀπό τόν Χριστιανισμό καί εἶναι ἀκριβῶς διαφορετικές στήν ἀνθρωπολογία τους ἀπό τή χριστιανική ἀνθρωπολογία· καί χρησιμοποιώντας αὐτές τίς ψυχοθεραπείες κινδυνεύουμε, ἂν θέλετε, νά προσανατολίσουμε τήν ψυχική ζωή τοῦ ἀνθρώπου μέσα σέ πρότυπα πού δέν ταιριάζουν μέ τή χριστιανική πίστη.

π.Κ.Σ.: Ἡ κοσμική «ψυχοθεραπεία» μπορεῖ νά συνεισφέρει κάτι στή θεραπευτική τῆς Ἐκκλησίας;

Mr. Jean Claude Larchet: Λοιπόν. Ἄν θέλετε, μέσα στά βιβλία μου, τό ἔχω ἀναπτύξει κι αὐτό· θά σᾶς φανεῖ ἴσως παράδοξο, ἀλλά ἔχω ἀναπτύξει τήν ἀντίθετη ἰδέα, δηλαδή, ἔχω ἀναπτύξει τήν ἰδέα πῶς, ἀντίθετα, εἶναι ἡ Ἐκκλησία πού μπορεῖ νά προσφέρει κάτι στήν κοσμική «ψυχοθεραπεία». Τελικά, ἡ κοσμική «ψυχοθεραπεία» φαίνεται συχνά πάρα πολύ φτωχή στόν τρόπο πού

άντιλαμβάνεται τόν άνθρωπο· δηλαδή, συλλαμβάνει τόν άνθρωπο μέσα σέ ένα καθαρά ψυχικό πλαίσιο καί καθαρά κοινωνικό καί καθόλου μέσα σέ ένα πνευματικό πλαίσιο. Αναμφίβολα, αν θέλετε, στή χριστιανική ανθρωπολογία, δέν υπάρχει πραγματικά αυτόνομία τής ψυχικής ζωής· δηλαδή, ή ψυχική ζωή εἶναι συνδεδεμένη ἀπό τή μιά πλευρά μέ τή ζωή τοῦ σώματος· ἐξαρτᾶται συχνά ἀπό τήν κατάσταση τοῦ σώματος. Οἱ Πατέρες τό ἔχουν πει συχνά· καμιά φορά υπάρχουν κάποιες ψυχικές ἀσθένειες, ἢ κάποιες ψυχικές διαταραχές πού εἶναι συνδεδεμένες μέ σωματικές διαταραχές καί πού πρέπει νά ἐπιμελούμεθα μέ μέσα ὀργανικά, μέ φάρμακα.

Ἀλλά ἀπό τήν ἄλλη πλευρά, υπάρχουν πολλές περιπτώσεις πού οἱ ψυχικές διαταραχές εἶναι συνδεδεμένες μέ πνευματικές ἀσθένειες! Πρέπει, λοιπόν, νά ξεχωρίσουμε καλά, αν θέλετε, αὐτό πού ἀνήκει στήν ψυχική ἢ στήν πνευματική τάξη· καί νά μὴν μπερδεύουμε τά δύο· καί δικαιολογημένα ἔχουμε μέσα στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μιά παράδοση θεραπείας τῶν πνευματικῶν ἀσθενειῶν. Οἱ Πατέρες ἔχουν ἀναπτύξει πολύ αὐτήν τήν ἀποψη, μελετώντας τά πάθη, τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο κινοῦνται ἀρνητικά μέσα στή ζωή τοῦ ἀνθρώπου καί ἔχουν δείξει ὅτι σχεδόν ὅλα τά πάθη δημιουργοῦν μέσα στήν ψυχή τοῦ ἀνθρώπου σημαντικές διαταραχές. Παραδείγματος χάριν, μέσα στή ζωή τῶν Ἁγίων μπορούμε νά δοῦμε ὅτι ὁ θυμός εἶναι αἰτία πολλῶν ψυχικῶν ἀσθενειῶν· ἢ τό πάθος τῆς λύπης, δημιουργεῖ στήν ψυχή ἀνησυχία, ἄγχος· ἢ ἀκηδία εἶναι πηγή κατάθλιψης καί ἀδυναμίας· καί τό πάθος τοῦ φόβου δημιουργεῖ νευρώσεις τοῦ φόβου. Λοιπόν, σκέπτομαι πώς υπάρχουν, αν θέλετε, μέσα στήν παραδοσιακή πατρογονική κληρονομιά τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας καί ιδιαίτερα μέσα στίς πολύ πλούσιες διδαχές τῶν Πατέρων, υπάρχουν πολλά πράγματα, πού μπορούμε νά χρησιμοποιήσουμε γιά νά καταλάβουμε τίς διαταραχές τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς, νά τίς φροντίσουμε καί νά τίς θεραπεύσουμε, ἀντίθετα μέ τίς ἀναλύσεις πού προτείνουν οἱ μοντέρνες ψυχοθεραπείες. Ὄταν διαβάζουμε τήν Κλίμακα τοῦ Ἁγίου Ἰωάννη, ὅταν διαβάζουμε τά βιβλία τοῦ Εὐάγγελου τοῦ Ποντικοῦ, ὑπάρχει μιά ἀνάλυση πάρα πολύ κομψή, λεπτή, πάρα πολύ βαθιά τῆς λειτουργίας τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς. Καί μπορούμε νά κερδίζουμε ὑπερβολικά, ἀλλά δυστυχῶς, αὐτή ἡ πατρογονική κληρονομιά ἔχει συχνά ξεχαστεῖ κατά ἕνα μεγάλο μέρος.

π.Κ.Σ.: Τί προσφέρει ή Ὁρθόδοξη Παράδοση στή θεραπεία τῶν ψυχικῶν ἀσθενειῶν;

Mr. Jean Claude Larchet: Ἀκριβῶς νομίζω πῶς ὑπάρχει ἐδῶ μιὰ διδασκαλία καταπληκτικά πλούσια, πού ὅμως εἶναι λίγο ξεχασμένη. Νομίζω πῶς ἀκριβῶς μπορούμε νά φθάσουμε, μέσω τῆς μελέτης τῶν ἀσκητικῶν κειμένων, νά καταλάβουμε τή λειτουργία τῆς ψυχικῆς ζωῆς, συγχρόνως ὅσον ἀφορᾷ στήν υἰγεία καί τίς ἀσθένειες, μέ ἕναν τρόπο πού εἶναι τελείως σύμφωνος μέ τή χριστιανική ἀνθρωπολογία.

π.Κ.Σ.: Μπορεῖ ή κοσμική ἀνθρωπολογία νά θεραπεύσει τήν ψυχή;

Mr. Jean Claude Larchet: Ἀκοῦστε! Πρέπει νά διακρίνουμε δύο πράγματα: μέσα στήν ψυχή πρέπει νά διακρίνουμε τό ψυχικό καί τό πνευματικό. Ἄν ή ερώτηση εἶναι ἄν μπορεῖ νά θεραπεύσει τίς πνευματικές ἀσθένειες, εἶναι προφανές πῶς ὄχι, δέν μπορεῖ. Θά ἔλεγα ὅμως πῶς κάποιες φορές, οἱ κοσμικές «ψυχοθεραπεῖες» μποροῦν νά δώσουν κάποια ἀνακούφιση στίς ψυχικές ἀσθένειες. Ἀλλά δέν ὑπάρχει καμιά «ψυχοθεραπεία» πού μπορεῖ πραγματικά νά θεραπεύσει τήν ψυχή. Ἡ ἀπόδειξη εἶναι, ἄν θέλετε, πῶς αὐτές οἱ ψυχοθεραπεῖες εἶναι πολλαπλές, διάφορες. Ἄν ὑπῆρχε πραγματικά ἕστω καί μία μέσα σ' αὐτές πού θά μπορούσε νά θεραπεύσει, ἔ, τότε θά εἶχε ἐπιτύχει νά ἐπιβληθεῖ, θά μπορούσε νά εἶχε κυριαρχήσει πάνω στίς ἄλλες. Τό γεγονός ὅτι συνέχεια ψάχνουμε καινούργιους τρόπους ψυχοθεραπείας, δείχνει ὅτι δέν ἔχουμε βρεῖ ἕναν τρόπο θεραπείας πού νά εἶναι ἱκανοποιητικός. Ἀλλά τουλάχιστον κάποιες ψυχοθεραπεῖες ἐπιτρέπουν τήν ἀνακούφιση κάποιων ψυχικῶν πόνων, πού εἶναι ἀποτέλεσμα ψυχικῶν διαταραχῶν. Ἀλλά θά ἔλεγα πῶς μπορούμε, ἐπίσης, στήν τρέχουσα πρακτική νά ἐπιφέρουμε κάποια ἀνακούφιση χάριν τῆς ἀκρόασης. Νομίζω πῶς οἱ ἱερεῖς, μέσω τῆς πρακτικῆς τοῦ ἀκούσματος τῆς ἐξομολόγησης, ἄν δίνουν χρόνο νά ἀκοῦνε τούς ἐνορίτες πού ἐξομολογοῦνται, ἄν τούς ἀκοῦνε μέ ἀγάπη καί ἐπίσης μέ αἶσθημα εὐσπλαγχνίας, συμπαθείας καί προσευχόμενοι, μποροῦν νά φτάσουν νά ἔχουν ἀποτελέσματα, ὄχι μόνο ἐξίσου καλά, ἀλλά καί καλύτερα ἀπό τά ἀποτελέσματα τῆς «ψυχοθεραπείας».

Θά ἔλεγα πῶς ὁ Χριστιανισμός, ἡ Ἐκκλησία προσφέρει κάτι πολύ παραπάνω, γιατί ὅταν ἕνας ἀσθενής πηγαίνει στόν «ψυχοθεραπευτή», ὁ «ψυχοθεραπευτής» τόν ἀκούει καί ὁ ἀσθενής συχνά τοῦ ἐμπιστεύεται μυστικά τῆς ἐσωτερικῆς του ζωῆς, δυσκολίες κ.λπ. Ἔτσι ὁ ἄνθρωπος ἀνακουφίζεται, ἀλλά ἡ Ἐκκλησία προσφέρει ἐπιπλέον ἀπό τό νά ἀκούσει τόν ἄλλον, τή φιλανθρωπία, τή συγχώρεση τοῦ Θεοῦ καί ἐπομένως τή διάλυση ὀρισμένων ριζῶν, τήν καταστολή ὀρισμένων αἰτιῶν τοῦ ψυχικοῦ πόνου, στόν βαθμό ἀκριβῶς πού ὀρισμένες ψυχικές διαταραχές εἶναι συνδεδεμένες μέ τίς ἁμαρτίες καί τά πάθη.

π.Κ.Σ.: Οἱ μέθοδοι τῆς κοσμικῆς «ψυχοθεραπείας» συμφωνοῦν μέ τή θεραπευτική τῆς Ἐκκλησίας;

Mr. Jean Claude Larchet: Θά ἤθελα νά ὑπογραμμίσω ὅτι ὑπάρχει μιά ἀρκετά μεγάλη διαφορά στόν τρόπο πού ἡ κοσμική «ψυχοθεραπεία» ἐνεργεῖ καί στόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο μποροῦμε νά βροῦμε τή θεραπεία μέσα στήν Ἐκκλησία. Θά ἤθελα νά συμπληρώσω κάτι σχετικά μέ τή διαφορά πού ὑπάρχει ἀνάμεσα στήν ψυχανάλυση καί σέ ὅ,τι διαδραματίζεται μέσα στήν Ἐκκλησία, μέ τό ὁποῖο τήν ἔχουμε μερικές φορές συγκρίνει καί πού εἶναι ἡ ἐξαγόρευση.

Ἡ ἀρχή τῆς ψυχανάλυσης βασίζεται στό νά μιλάει κανείς γιά τό παρελθόν· νά τό διηγεῖται μέ τήν παραμικρή λεπτομέρεια· καί νά ξαναβρίσκει τίς καταστάσεις πού θά μπορούσαν νά εἶναι πηγὴ τῶν ψυχικῶν διαταραχῶν. Ὁ σκοπός εἶναι τελικά νά γίνει ἡ συνειδητοποίηση, νά ἐκφραστοῦν πράγματα πού εἶχαν ξεχαστεῖ καί πού θά μπορούσαν νά εἶναι συνδεδεμένα μέ τήν ἀρχή τῶν ἀσθενειῶν. Ἀλλά ὁ ἀσθενής ἢ αὐτός πού κάνει ψυχανάλυση πρέπει τελικά νά καταλάβει αὐτήν τήν κατάσταση, χωρίς νά τοῦ προσφέρονται τά μέσα νά βρεῖ ἕνα νόημα ἢ καλύτερα νά ξεπεράσει αὐτή τήν κατάσταση μ' ἄλλον τρόπο, ἐκτός ἀπό τό νά τήν ἀποδεχτεῖ.

Μέσα στήν Ἐκκλησία ὑπάρχει μιά πάρα πολύ μεγάλη διαφορά, γιατί ἡ ἐξαγόρευση δέν εἶναι μόνο ἐπιστροφή στό παρελθόν, ἀλλά ἐπίσης εἶναι τό νά πεῖ κανείς στόν πνευματικό του πατέρα τήν πραγματική κατάσταση τῆς ψυχῆς του, ὥστε ὁ πνευματικός πατέρας νά μπορέσει νά δώσει μιά ἀκριβή βοήθεια,

έπομένως ό εξαγορευόμενος νά μπορέσει, επίσης, νά βρεϊ τόν τρόπο νά αγωνιστεί έναντίον τής κατάστασης τής ψυχής καί τελικά νά απαλλαγεί. Αλλά ή εξαγόρευση δέν είναι μιά πρακτική άπλά ψυχολογική, είναι μιά πρακτική πού πρέπει νά είναι συνδεδεμένη μέ όλη τήν άσκητική ζωή καί πρέπει νά είναι συνδεδεμένη ειδικά μέ τήν προσευχή καί τή μυστηριακή ζωή, από τίς όποιες δεχόμαστε τή Χάρη του Θεού, πού μπορεϊ νά μās βοηθήσει δηλαδή, σέ μιά «ψυχοθεραπεία», ό άνθρωπος βρίσκεται αντιμετώπος μέ μέσα καθαρά ανθρώπινα καί συχνά δέν έχει τή δύναμη νά αντιμετώπισει τήν κατάσταση τής έσωτερικής του ζωής, πού βλέπει μέσω τής «ψυχανάλυσεως». Μέσα στό πλαίσιο, όμως, τής Έκκλησίας, δέχεται τή βοήθεια τής διάκρισης του πνευματικού του πατέρα άπ' τή μιά μεριά καί τή βοήθεια τής Χάρης από τήν άλλη πλευρά.

Θά ήθελα νά ύπογραμμίσω, επίσης, ότι ή ψυχανάλυση παρουσιάζει όρισμένους κινδύνους, γιατί όρισμένα άτομα βρίσκονται ακριβώς μπροστά σέ δύσκολες καταστάσεις, πού έζησαν στό παρελθόν, τίς όποιες θυμούνται καί συνειδητοποιούν, αλλά δέν έχουν τήν ικανότητα νά προσλάβουν [νά άντέξουν]. Ένω ό ψυχαναλυτής δέν τούς προσφέρει κανένα μέσο ή τρόπο, γιά νά ξεπεράσουν καταστάσεις καί μάλιστα κάποιες φορές οί ψυχανάλυσεις καταλήγουν μέ τραγικό τρόπο· υπάρχουν συχνά αυτοκτονίες, ή ύπάρχει συχνά εξέλιξη, επιδείνωση τής ασθένειας, αντί γιά θεραπεία· ακριβώς διότι δέν ύπάρχει αυτή ή ιδέα ή αυτή ή πραγματικότητα, ότι ό άνθρωπος μπορεϊ νά ώφεληθει από μιά έξωτερική δυνατή βοήθεια, όπως συμβαίνει μέσα στην Έκκλησία.

Από τήν άλλη μεριά, θά ήθελα επίσης, άν μου επιτρέπετε, νά πω κάτι ακόμη. Υπάρχει κίνδυνος πραγματικά στό νά θυμόμαστε μέ λεπτομέρειες περασμένα μας πάθη. Οί Πατέρες μās συμβουλεύουν νά τά έξομολογούμεθα, νά λέμε, όχι μόνο νά γνωρίζουμε, μπροστά στον Θεό τίς άμαρτίες πού έχουμε κάνει, αλλά νά μπορούμε επίσης φυσικά νά έξομολογούμεθα όλες τίς δυσκολίες μας. Αλλά οί Πατέρες μās συμβουλεύουν ενάντια, μās αποτρέπουν νά ξαναζοῦμε μέ λεπτομέρεια αυτό πού στό παρελθόν δέν είχε καλό τέλος, αυτό πού ήταν συνδεδεμένο μέ τίς άμαρτίες μας. Καί ακριβώς ή έξομολόγηση δέν είναι μιά

ένθymηση με την οποία ό ασθενής κατόπιν παραμένει, αλλά κάτι που εξομολογούμεθα μπροστά στον Θεό, για να πάρουμε τη συγχώρησή Του. Καί ή συγχώρηση σημαίνει ακριβώς την καταστροφή όλων των παθολογικών αποτελεσμάτων, ακόμη και της πηγής της αρρώστιας ή των διαταραχών που συνδέονται, όταν συνδέονται με την άμαρτία· δηλαδή, ή θεϊκή συγχώρηση προσφέρει πραγματικά μιά θεραπεία, που ή κοσμική «ψυχοθεραπεία» ουσιαστικά δέν προσφέρει.

π.Κ.Σ.: Κύριε καθηγητά σās ευχαριστούμε πολύ για τη συμβολή σας και για όσα μās καταθέσατε. Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Καληνύχτα σας.

(*).

Ό κύριος Jean Claude Larchet γεννήθηκε τό 1949 στή βορειοανατολική Γαλλία. Διδάκτωρ Φιλοσοφίας και διδάκτωρ Θεολογίας του Πανεπιστημίου του

Στρασβούργου, είναι συγγραφέας δεκαπέντε βιβλίων και πολυάριθμων άρθρων που αφορούν στη θεολογία και την πνευματικότητα των Πατέρων της Εκκλησίας, τα οποία μεταφράστηκαν σε δώδεκα γλώσσες. Θεωρείται ως ένας από τους κορυφαίους Ορθόδοξους πατρολόγους και ένας σημαντικός εκφραστής της Ορθοδοξίας στην Ευρώπη. Ζει και εργάζεται ως καθηγητής στη Γαλλία. Διευθύνει, σε δύο γαλλικούς εκδοτικούς οίκους, μία συλλογή βιβλίων αφιερωμένων σε σύγχρονους πνευματικούς της Ορθόδοξης Εκκλησίας, ανάμεσα στους οποίους συγκαταλέγονται ο γέροντας Ίωσήφ ο Ήσυχαστής, ο γέροντας Παΐσιος, ο γέροντας Έφραίμ Κατουνακιώτης, ο γέροντας Χαράλαμπος, ο γέροντας Πορφύριος, ο σάρετς Σέργιος (τό οποίο έχει μεταφραστεί και στα Έλληνικά) κ.ά.

Είναι επίσης ο συγγραφέας του βιβλίου: «Η θεραπευτική των πνευματικῶν νοσημάτων - Εισαγωγή στην ασκητική παράδοση της Ορθόδοξου Εκκλησίας» («Thérapeutique des maladies spirituelles: Une introduction à la tradition ascétique de l'Église orthodoxe»), Paris 2000.

Γιά νά ἀκούσετε ὅλη τήν ἐκπομπή μέ θέμα:

«Εἶναι ἡ Ψυχανάλυση καί ἡ Ψυχοθεραπεία ἐπιστήμη;»

πατήστε ἐδῶ:

